

2023-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-01177

Nacka kommuns kartläggning gällande Vålfärdsbrottslighet och otillåten påverkan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens trygghetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Kommunstyrelsen beslutar enligt följande åtgärder med syfte att stärka arbetet mot otillåten påverkan och välfärdsfusk och öka effektiviteten i hanteringen av ärenden relaterade till misstänkt fusk:

1. Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och driva frågan om möjligheten att vidta åtgärdsförslagen som framgår av kartläggningen.
2. Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra utbildningar och fortbildningar för att öka medvetenheten bland kommunens medarbetare i välfärdsbrott och otillåten påverkan.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade att ge stadsledningskontoret i uppdrag att kartlägga kommunens arbete med välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan enligt tjänsteskrivelsen daterad den 17 maj 2023. Stadsledningskontoret har genomfört en kartläggning och analys av Nacka kommuns arbete mot välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan. En första del av kartläggningen var att intervjua direktörer och den andra delen av kartläggningen bestod av att genomföra en genomlysning av, relevanta för sakfrågan, dokument på Nacka.se så som *Reglemente för kundval* och *Specifika auktorisationsvillkor i kundvalet*.

Kartläggningen och analysen har identifierat utvecklingsområden där Nacka kommun behöver förstärka sitt förebyggande och direkta arbete mot välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan, och se till att det finns en tydlig process för att hantera oegentligheter. En analys av kartläggningen har resulterat i förslag på åtgärder för att stärka Nacka kommuns arbete mot välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan.

Ärendet

Kartläggningen genomfördes mellan juni och oktober 2023, där intervjuerna genomfördes mellan juni och september 2023. 18 direktörer fick förfrågan om att delta i intervjuerna varav hälften av de tillfrågade medverkade.

Frågorna som ställdes under intervjuerna var:

- Hur arbetar ni idag med att förebygga och förhindra välfärdsbrott?
- Har ni relevanta, framtagna rutiner/handlingsplaner angående välfärdsbrottlighet och i så fall vilka?
- Hur säkerställer ni att lagar och rutiner efterlevs inom verksamheten?
- Har ni upptäckt välfärdsbrottlighet i er verksamhet alternativt haft misstanke. Hur har ni hanterat dessa fall?
- Vad saknar ni idag för att stärka arbetet kring välfärdsbrottlighet?

De intervjuade direktörerna anser att det finns en hög medvetenhet gällande välfärdsbrottlighet och otillåten påverkan i deras verksamheter. Det pågår parallella projekt för att stärka förmågan att upptäcka och förhindra välfärdsbrott. Många verksamheter har rutiner och handlingsplaner för att hantera misstänkt välfärdsbrott, med stöd av jurister och säkerhetsfunktioner. Kommunens inköpsenhet har ett samarbete med verksamheterna för att adressera dessa frågor.

Verksamheterna upptäcker brister hos anordnare och medborgare som otillbörligen utnyttjar kommunala medel. Det förekommer dagliga arbeten där brister upptäcks och åtgärdas. För att stärka arbetet mot välfärdsbrott föreslås förbättringar så som kontinuitet, tillräckliga resurser, moderna IT-verktyg, tydliga rutiner för polisanmälningar samt utbildningar för tjänstepersoner och förtroendevalda. Även förbättrade internutredningar och samarbete mellan nämnderna anses vara nödvändiga.

Övriga åtgärder och samarbete:

- Övergripande styrdokument och riktlinjer för utredningar och sekretessbrott betonas som viktiga för att skapa en sammanhängande struktur.
- Kommunikation med andra kommuner och informationsutbyte om leverantörer anses vara avgörande.
- Kompletterande kompetens och utvärdering av kravställande dokument föreslås som viktiga åtgärder.
- En genomgång av dokument visar att auktorisationsvillkor i kundval behöver stärkas och revideras för att förhindra otillbörligt utnyttjande av kommunala medel

Ekonomiska konsekvenser

Inom ramen för föreslagen åtgärdsplan kan kostnader uppstå som inte ryms inom ordinarie budgetram, till exempel för utbildning via extern aktör eller behov av externt konsultstöd. Vid dessa tillfällen kommer kostnaderna att rymmas inom de medel om 500 000 kr som avsatts specifikt för arbetet med välfärdsbrottslighet i Mål & budget 2024 – 2026.

Konsekvenser för barn

Alla nämnder bedriver verksamhet som direkt eller indirekt påverkar barn och ungas livsvillkor. Kommunens arbete mot välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan kommer i förlängningen att leda till att alla som bor, verkar eller besöker Nacka, såväl barn som vuxna får ta del av en större del av kommunens skattemedel eftersom dränaget till välfärdsbrott förväntas minska. Detta möjliggör att barn och ungas behov av bra skolor, god boende- och utemiljö, ett rikt fritids- och kulturutbud och möjligheten att växa upp i ett tryggt Nacka i ännu högre grad kan tillgodoses.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 23 november 2023

Bilaga 1 Sammanställning av Nacka kommuns kartläggning gällande Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan

Jan Landström
Tf. Säkerhetschef
Säkerhetsfunktionen

Emrah Ercin
Säkerhetsstrateg
Säkerhetsfunktionen